

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 11 0 U 034128 24 Uvp
Banjaluka, 23.9.2025. godine

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sastavljenom od sudija: Strahinje Ćurkovića, kao predsjednika vijeća, Nermane Sadiković i Tatjane Stupar, kao članova vijeća, uz učešće Sonje Savić, kao zapisničara, u upravnom sporu po tužbi M. M. iz G. I., opština P. (u daljem tekstu: tužilac), koga zastupa punomoćnik Radomir Bijelić, advokat iz Prnjavora, Karađorđeva bb, protiv rješenja broj 21.04/952.1-235/22 od 24.2.2023. godine tužene Republičke uprave za geodetske i imovinsko-pravne poslove Banjaluka u predmetu nadoknade troškova pravnog zastupanja, odlučujući o zahtjevu zainteresovanog lica Č. M. iz G. I., opština P., koga zastupa punomoćnik Vanja Lakić, advokat iz Banjaluke, ulica Branka Ćopića broj 9, za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Banjaluci broj 11 0 U 034128 23 U od 31.10.2023. godine, na nejavnoj sjednici vijeća, održanoj dana 23.9.2025. godine, donio je

PRESUDU

Zahtjev se odbija.

Odbija se zahtjev zainteresovanog lica za nadoknadu troškova podnesenog zahtjeva.

Obrazloženje

Pobijanom presudom, stavom 1 izreke, je uvažena tužba i poništen osporeni akt, bliže naveden u uvodnom dijelu presude, kojim je poništen zaključak Područne jedinice Prnjavor, broj 21.36/952.1-675/18 od 25.5.2022. godine i odlučeno da se predmetna upravna stvar rješava na način da se određuje naknada troškova pravnog zastupanja M. Č., zastupanog po punomoćniku Lakić V. Vanji, advokatu iz Banjaluke, u ukupnom iznosu od 3.027,39 KM, koje je suprotna strana, M. M., kao strana koja je postupak izazvala, dužan da uplati u roku od 30 dana od dana pravosnažnosti rješenja, na žiro račun punomoćnika. Tim prvostepenim zaključkom je odlučeno da svaka stranka snosi svoje troškove postupka. Stavom 2 izreke pobijane presude je obavezana tužena da tužiocu nadoknadi troškove upravnog spora u iznosu od 950,00 KM, u roku od 30 dana od dana prijema presude, a stavom 3 izreke presude je odbijen zahtjev zainteresovanog lica za naknadu troškova sastava odgovora na tužbu.

U obrazloženju presude nižestepeni sud je naveo da je tužilac učestvovao u postupku priznavanja prava svojine na beglučkom zemljištu, koji postupak je pokrenut i vođen po zahtjevu zainteresovanog lica, M. Č., a čiji predmet je između ostalih bila i sporna parcela k.č. br. 2954/2, upisana u PL br. 554 k.o. G. I., koja predstavlja put. Tužilac je u toku cijelog postupka tvrdio da je zainteresovano lice predmetnu parcelu stekao na osnovu ugovora koji nije valjan, jer je prodavac umrla prije nego što je ugovor zaključen, zbog čega je tužiocu naloženo da podnese zahtjev za ispravku greške u katastru, što je on i učinio dana 19.4.2018.

godine. Ovaj postupak, pokrenut po zahtjevu tužioca za ispravku greške, je trajao sve dok tužilac nije odustao od zahtjeva, a nakon što je pravni sljednik S. R. pokrenula sudski postupak za utvrđenje ništavosti ugovora koji je njena majka, koja je u vrijeme zaključenja istog već bila umrla, zaključila sa M. Č., a koji ugovor je bio osnov za upis zainteresovanog lica u katastar. Sud je obrazložio da je tužilac u toku cijelog postupka ukazivao na ovu činjenicu (da je zainteresovano lice ugovor, koji je poslužio kao osnov za njegov upis u katastarski operat, zaključio sa mrtvom osobom), zbog čega je prvostepeni organ, u postupku za utvrđivanje prava vlasništva na parcelama, imao pravo i obavezu da ovo pitanje riješi u skladu sa članom 132 Zakona o opštem upravnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 13/02, 87/07, 50/10 i 66/18, u daljem tekstu ZOUP), kao prethodno pitanje, na jedan od načina propisanih zakonom, odnosno da sam raspravi pitanje, ili da postupak prekine, što nije učinio i zbog čega je strankama prouzrokovao troškove daljeg vođenja postupka. Takođe, sud je obrazložio da je, nakon pokretanja sudskog spora za utvrđenje ništavosti ugovora, tužilac odustao od zahtjeva za ispravku greške, što znači da je on u ovom dugotrajnom postupku ostao ne svojom greškom i iz obijesti, kako to tvrdi tužena, nego tražeći da se utvrdi pravo stanje stvari, u situaciji kada je imao interes, da se utvrdi pravni status parcele, koja predstavlja put do njegove kuće. Po stavu suda, prvostepeni organ je pravilno odlučio da je svaka stranka dužna da snosi svoje troškove postupka, uz obrazloženje da je do vođenja postupka i došlo zbog razloga nastalih u postupku izlaganja prava vlasništva na beglučkom zemljištu, koji se vodi po zahtjevu M. Č.. Isti je svojim postupanjem prouzrokovao vođenje ovog postupka, jer je zaključio kupoprodajni ugovor sa mrtvim licem, što mu je moralo biti poznato, jer se predmetno zemljište nalazi u blizini njegove kuće, a on je sam podnio prijavu za provođenje cijepanja zemljišta u ime tog lica. Sud je naglasio i da je sama uputa prvostepenog organa tužiocu, da pokrene postupak ispravke greške u katastru bila pogrešna, pozivajući se na odredbe člana 189 Zakona o premjeru i katastru Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 6/12, 110/16 i 62/18), član 13 stav 1 Zakona o održavanju premjera i katastra zemljišta („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 19/96 i 15/10) i član 71 stav 1 Pravilnika za održavanje premjera i katastra zemljišta („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 17/09). Zaključeno je da je, suprotno stavu tužene, upravo tužilac taj koji je bio uvučen u postupak, koji nije pokrenuo iz obijesti, nego po uputi prvostepenog organa, a koji postupak se vodio neprimjereno dugo i u kome su stranke bile izložene troškovima, koje su, s obzirom na sve navedeno, dužne snositi same.

Blagovremenim zahtjevom za vanredno preispitivanje te presude (u daljem tekstu: zahtjev) zainteresovano lice osporava njenu zakonitost zbog povrede zakona, drugog propisa i opšteg akta i povrede propisa o postupku koja je mogla biti od uticaja na rješenje stvari. Navodi da je postupak pred PJ Prnjavor pod brojem 21.36/952.1-675/18 pokrenut po zahtjevu tužioca, a da je on uključen u postupak zbog činjenice da je parcela označena kao k.č. br. 2954/2 bila upisana kao njegov posjed, u PL broj 554 k.o. G. I.. Dalje navodi tok tog postupka, te da je na kraju obaviješten da je tužilac odustao od zahtjeva. Smatra nespornim da je predmetni postupak pokrenut po zahtjevu tužioca, a da je on u tom postupku imao punomoćnika u ličnosti advokata, da su održane dvije rasprave na koje je punomoćnik pristupio, kao i da je isti uspio sa pravnim lijekovima koje je izjavljivao protiv rješenja kojima su usvajani zahtjevi tužioca. Takođe, nesporno je da je postupak okončan odustankom od zahtjeva, odnosno da nije okončan povoljno za podnosioca zahtjeva. Navodi da se sud, kao i prvostepeni organ, neosnovano upustio u utvrđivanje pravne valjanosti ugovora o kupoprodaji, te zaključio da je on taj koji je prouzrokovao vođenje upravnog postupka. Smatra da je obrazloženje presude kontradiktorno, jer u jednom dijelu presude sud navodi da je postupak izazvan postupanjem zainteresovanog lica, dok u drugom dijelu navodi da je postupak izazvan pogrešnom uputom prvostepenog organa. Ukoliko je tačno utvrđenje da je postupak pokrenut pogrešnom uputom organa, tada bi organ morao biti obavezan da

nadoknadi troškove strankama. Predlaže da sud uvaži zahtjev i pobijanu presudu preinači na način da tužbu odbije, kao i da se tužena obaveže da mu nadoknadi troškove sastava zahtjeva u iznosu od 877,50 KM, te sudske takse.

Tužena u odgovoru na zahtjev ostaje kod navoda datih u obrazloženju osporenog akta, bez prijedloga za odluku po zahtjevu.

Tužilac nije dostavio odgovor na zahtjev.

Razmotrivši zahtjev, odgovor na zahtjev, te pobijanu presudu po odredbama člana 39 Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 109/05 i 63/11, u daljem tekstu: ZUS), kao i cjelokupne spise ovog upravnog spora i predmetne upravne stvari, ovaj sud je odlučio, kao u izreci presude, iz sljedećih razloga:

Iz stanja spisa proizlazi da je tužilac učestvovao u postupku priznavanja prava svojine na beglučkom zemljištu, koji postupak je pokrenut i vođen po zahtjevu zainteresovanog lica, a u kome se kao sporno pojavilo pitanje upisa prava na parceli označenoj kao k.č. br. 2594/2 upisanoj u PL br. 554 k.o. G. I. Tužilac je u toku tog postupka tvrdio da je zainteresovano lice predmetnu parcelu stekao na osnovu ugovora o kupoprodaji, zaključenog 30.6.1993. godine, koji nije valjan (jer je prodavac, S. R., umrla prije nego što je ugovor zaključen), zbog čega je tužiocu naloženo da podnese zahtjev za ispravku greške u katastru, što je on i učinio. Taj postupak je trajao sve dok tužilac nije odustao od zahtjeva, a nakon što je pravni sljednik S. R., pokrenula postupak kod Osnovnog suda u Prnjavoru za utvrđenje ništavosti ugovora, koji je njena majka, koja je u vrijeme zaključenja ugovora već bila umrla, zaključila sa M. Č. (zainteresovanim licem), a koji ugovor je bio osnov za upis istog u katastar. Nakon odustanka tužioca od zahtjeva za ispravku greške, prvostepeni organ je rješenjem od 7.7.2020. godine, postupak obustavio i odlučio da svaka stranka snosi svoje troškove postupka, uključujući i troškove pravnog zastupanja. Protiv odluke o troškovima uložena je žalba, pa je tužena, rješenjem od 2.9.2020. godine poništila tačku 2. dispozitiva zaključka prvostepenog organa od 7.7.2020. godine i predmetnu upravnu stvar vratila na ponovni postupak i odlučivanje u tom dijelu. Zaključkom prvostepenog organa od 10.12.2020. godine je odlučeno da svaka stranka snosi svoje troškove postupka, pa je i ovaj zaključak poništen, rješenjem tužene od 28.10.2021. godine. Zaključkom prvostepenog organa od 25.5.2022. godine ponovo je odlučeno da svaka stranka snosi svoje troškove postupka, uz obrazloženje da je do vođenja postupka i došlo zbog razloga nastalih u postupku izlaganja prava vlasništva na beglučkom zemljištu, koji je pokrenut po zahtjevu zainteresovanog lica. Osporenim aktom ovaj zaključak je poništen i određeno je da je tužilac, kao strana koja je postupak izazvala, dužan da nadoknadi troškove M. Č., koji je u postupku bio zastupan po punomoćniku, u ukupno iznosu od 3.027,39 KM, uz obrazloženje da imenovani nije prouzrokovao vođenje postupka, nego je postupak ispravke greške pokrenut po zahtjevu tužioca. Pobijanom presudom je uvažena tužba i poništen osporeni akt, iz razloga koji su navedeni u uvodnom dijelu obrazloženja presude.

Pobijana presuda je pravilna i zakonita, a zainteresovano lice navodima u zahtjevu nije dovelo u pitanje pravilnost i zakonitost iste.

Prema odredbi člana 103 stav 1 ZOUP svaka stranka snosi po pravilu, svoje troškove prouzrokovane postupkom, kao što su putni troškovi, izgubljena zarada, izdaci za takse, pravno zastupanje, stručno pomaganje i slično.

Odredbom stava 2 istog člana je propisano da kada u postupku učestvuju dvije ili više stranaka sa suprotnim interesima, stranka koja je izazvala postupak, a koji je po nju nepovoljno okončan, dužna je da protivnoj stranci nadoknadi opravdane troškove.

Pravilan je zaključak nižestepenog suda da je prvostepeni organ, zaključkom od 25.5.2022. godine, pravilno odlučio da je svaka stranka dužna da snosi svoje troškove u predmetnom postupku ispravke greške u katastarskom operatu, uz obrazloženje da je do vođenja ovog postupka došlo upravo zbog razloga nastalih u postupku izlaganja prava vlasništva na beglučkom zemljištu, pokrenutom po zahtjevu M. Č. (zainteresovanog lica), a u kojem je postojao spor u vezi parcele označene kao k.č. br. 2954/2 k.o. G. I., zbog koje je tužilac i uključen u postupak. Tužilac je odustao od zahtjeva za ispravku greške kada je S. Z., kao jedan od zakonskih nasljednika S. R., koja je u kupoprodajnom ugovoru (čiji je predmet i parcela k.č. br. 2954/2) navedena kao prodavac, podnijela tužbu Osnovnom sudu u Prnjavoru za utvrđivanje ništavosti navedenog kupoprodajnog ugovora, pa tužilac više nije imao interes za nastavak postupka. Uzimajući u obzir sve okolnosti konkretnog slučaja, kao i činjenicu da je tužiocu bilo naloženo da pokrene predmetni postupak, pravilno je nižestepeni sud zaključio da je tužilac taj postupak pokrenuo, ne svojom greškom ili iz obijesti, kako to tvrdi tužena, nego tražeći da se utvrdi pravo stanje stvari, u situaciji kada je imao interes da se utvrdi pravni status parcele, koja predstavlja put do njegove kuće. Kako se radi o postupku čije vođenje je prouzrokovao M. Č., isti je dužan i da snosi svoje troškove angažovanja punomoćnika.

Kod takvog stanja stvari po ocjeni ovog suda pobijanom presudom nisu ostvareni razlozi nezakovitosti predviđeni odredbom člana 35 stav 2 ZUS, slijedom čega je zahtjev zainteresovanog lica za njeno vanredno preispitivanje odbijen kao neosnovan, shodno odredbi člana 40 stav 1 istog zakona.

Budući da je zahtjev zainteresovanog lica odbijen, to mu shodno odredbi člana 6 Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 63/11) po načelu argumentum a contrario, ne pripadaju troškovi upravnog spora, zbog čega je njegov zahtjev za nadoknadu troškova sastava zahtjeva odbijen, kao neosnovan.

Zapisničar
Sonja Savić

Predsjednik vijeća
Strahinja Ćurković

Tačnost otpavka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Aćić